

Gewoon Doen!

Meedoen in Musselkanaal versie 05.10.2012

Plan voor een nieuw samenwerkingsmodel

1. Aanleiding
2. Doelstellingen
3. Werkwijze
4. Resultaten & Indicatoren
5. Effectmeting & Evaluatie
6. Beren op de weg?
7. Begroting

Bijlagen:

1. Spoorboekje
2. Effectenkaart
3. Kansenkaart
4. Deelnemersoverzicht

1. Aanleiding

In 2011 is met ondersteuning van het ministerie van VWS het gedachtegoed van Welzijn Nieuwe Stijl (WNS) in de gemeente Stadskanaal geïntroduceerd bij professionele en bewonersorganisaties. Na de introductie in Musselkanaal werden twee uitgangspunten benoemd: verschillende instanties kunnen en moeten beter samenwerken - en hun dienstverlening zou met name gericht moeten zijn op de meest kwetsbare burgers om de kloof tussen hen en de meer kansrijken in het dorp te verkleinen. Naast krimp en vergrijzing zijn de komende jaren decentralisaties in jeugdzorg, AWBZ en wijzigingen in onder andere de Wet Werken naar Vermogen de aangevers van nut & noodzaak voor efficiënte en effectieve dienst-, hulp- en zorgverlening. De hier voorgestelde werkwijze moet een zichtbare bijdrage leveren aan vermindering van kosten.

De gemeente Stadskanaal heeft de vraag gesteld aan Wooncorporatie Lefier, Zorggroep Meander, Politie Stadskanaal en Stichting Welstad om met deze uitgangspunten aan de slag te gaan. Samen met consultants WMO van de gemeente Stadskanaal wordt een nieuwe samenwerkingsvorm ontwikkeld onder de titel 'Gewoon Doen!'. Eigen regie, zelfverantwoordelijkheid en wederkerigheid zijn hierin sleutelwoorden.

Een gedetailleerde uitwerking van deze korte en bondige projectopzet vindt u in het Gewoon Doen!

Spoorboekje; te verkrijgen bij Henny Luppès, projectleider: hluppès@welstad.nl.

Daarin is opgenomen de globale planning met bijbehorende mijlpalen, planning van de diverse overleggen, organogram en uit te werken onderdelen op gebied van Missie&Visie, Klant&Dienstverlening, Medewerkers, Organisatie en Omgeving.

2. Doelstellingen

Er zijn twee doelgroepen in het kader van Gewoon Doen!. Allereerst de bewoners van Musselkanaal: zij zijn de mensen waar het allemaal om draait. Om eigen regie, zelfverantwoordelijkheid en ondersteuning op maat mogelijk te maken is het echter ook zaak dat de organisaties en professionals zich toerusten om volgens de hier geformuleerde uitgangspunten aan de slag te gaan. Er moet draagvlak gecreëerd worden, bewustwording, bijscholing, gedragsverandering en een nieuwe beroepshouding: allemaal geen sinecure. In de eerste fase van de pilot vormen vooruitgeschoven professionals uit de organisaties van de kernpartners samen een netwerkorganisatie. Professionals ontwikkelen gezamenlijk een efficiënte en effectieve werkwijze in deze pilot. Managers en bestuurders faciliteren hen daarin en zorgen voor een veilig leerklimaat. De deelnemende kernpartners behouden en nemen hun eigen professionele verantwoordelijkheden. Geleidelijk aan, en afgestemd op de ontwikkelingen in de achterliggende organisaties, zal steeds meer generalistisch worden gewerkt en zal een Sociaal Team ontstaan dat de burgers in staat stelt om de meest algemene vragen in de wijk zelf te beantwoorden. Eventuele mandatering en overname van taken uit elkaars vakgebied zal pas in de vervolgfase onderzocht worden

De doelstellingen op lange termijn zijn als volgt:

Inwoners Musselkanaal

- Inwoners van Musselkanaal hebben regie op hun eigen leven.
- Inwoners van Musselkanaal nemen zelf verantwoordelijkheid voor hun welzijn & gezondheid.
- Inwoners nemen initiatief bij vragen over gezondheid en welzijn en regelen waar mogelijk zelf of met behulp van hun netwerk wat daarbij nodig is
- Inwoners van Musselkanaal leveren naar vermogen een bijdrage aan de eigen leefomgeving.
- Inwoners maken gebruik van eigen kracht en talenten en ontwikkeling van collectieve wijkkracht.

Organisaties & Professionals

- De samenwerkende organisaties zijn Partner in Gewoon Doen!
- Zij ondersteunen inwoners bij het krijgen, hebben en houden van regie op eigen leven en leveren een bijdrage aan de ontwikkeling van een vitale wijk met actief participerende inwoners
- Verminderde inzet van individuele voorzieningen, diensten & hulpverlening
- Minder kosten aan individuele WMO voorzieningen
- Verminderde inzet specialistische hulp

Het gaat hier nadrukkelijk om doelstellingen op lange termijn, een stip op de horizon.

Als beeld voor de pilot gebruiken we het idee van een expeditie, een trektocht (vrij vertaald naar Wiersma & Swieringa in Lerend Organiseren ISBN 978-90-207-3099-9).

Bij een trektocht is er geen vaste route. De deelnemers spreken per etappe met elkaar af hoer ze verder gaan. Op expeditie ga je met mensen die iets willen, die hun ambitie met elkaar delen en voldoende vertrouwen hebben in elkaars kunnen om met elkaar op stap te durven gaan.

3. Werkwijze

Belangrijkste uitgangspunt om onze doelen te bereiken zijn de 8 bakens van Welzijn Nieuwe Stijl¹(zie voorblad). Daarnaast is er de intentie om serieus te ontschotten en ontregelen; minder obstakels en protocollen, meer actie. En als het even kan: één gezin, één plan. Concreet vertaalt zich dit naar de volgende acties en activiteiten:

Er wordt gewerkt volgens een globale planning zoals beschreven in het 'Spoorboekje', dat een dynamisch document is en door alle deelnemersgroepen aangevuld kan worden. Daarnaast worden ervaringen vanuit het Gewoon Doen! netwerk in de training Social Work Light ingebracht en tot ontwikkelpunten verwerkt. Deze ervaringen komen vervolgens ook in de management- en de stuurgroep aan de orde en vormen input voor de veranderagenda's van de deelnemende kernorganisaties.

Inwoners Musselkanaal

- Communicatieplan voor bewoners opstellen.
- Het realiseren van een netwerk van professionals dat laagdrempelig werkt en goed bereikbaar is. **Er op af – Vraag achter de vraag – Integraal – Eén gezin één plan**
- Bespreekbaar maken eigen verantwoordelijkheid en wederkerigheid door deelnemers in het netwerk. **Eigen kracht - wederkerigheid**
- Versterken bewustzijn nut & noodzaak eigen regie nemen. **Er op af – Eigen kracht**
- Hulpverlening 2e lijn snel, op maat en zo kort mogelijk inzetbaar. **Er op af - Vraag achter de vraag - Integraal**
- Versterken collectieve voorzieningen en dienstverlening. **Formeel & Informeel – Collectief & Individueel**
- Opzetten systeem voor werven en matchen vrijwilligers. **Formeel & Informeel**

Organisaties & Professionals

- De deelnemende kernpartners brengen, parallel lopend met de ontwikkeling in het Gewoon Doen! netwerk, hun interne organisatie in gereedheid voor dit veranderingsproces. **Alle 8 bakens!**
- Het netwerk ondersteunt inwoners bij het zelf regie nemen, en zet waar nodig diensten en hulpverlening in volgens de bakens Welzijn Nieuwe Stijl en één gezin, één plan methodiek. **Integraal - Eén gezin één plan**
- De dienst- en hulpverlening effectief en efficiënt organiseren door korte lijnen met kern- en ketenpartners in het netwerk en de 2e schil. **Resultaatgericht**
- In overleg met de eigen organisaties en de stuurgroep Gewoon Doen! afspraken maken over bevoegdheden en regelruimte voor het netwerk. Het Gewoon Doen! netwerk krijgt het vertrouwen van de buurt en de samenwerkende partners. Casussen worden waar nodig opgeschaald met ontschotting en ontregeling tot gevolg. **Ruimte professional**
- Inzet training Social Work Light als ondersteuningsinstrument voor uitvoerders, management en bestuurders. **Alle 8 bakens!**
- Voorbereiding op de transities in Jeugdzorg, AWBZ en op gebied van WwnV. **Alle 8 bakens!**

4. Resultaten & Indicatoren

Concreet: Wat willen we nu daadwerkelijk bereiken? Wat willen we zien zodat we kunnen zeggen: "We hebben onze doelstellingen behaald"? Wat zijn de harde feiten en veranderingen waar we naartoe werken?

Inwoners Musselkanaal

- Er zijn minder hulpverleners per gezin actief; Inzet Gewoon Doen! netwerk met uitgangspunt 8 bakens WNS en 1 gezin 1 plan.
- Er zijn meer mensen aan de slag in de eigen leefomgeving (werk, mantelzorg of vrijwilligerswerk);
- 60 % van de inwoners die met een professional uit het netwerk in contact zijn beoordelen de inzet daarvan positief (werkwijze, bereikbaarheid & benadering).
- Er zijn meer op de vraag toegesneden collectieve voorzieningen.

Organisaties & Professionals

- Medewerkers ondersteunen actief de nieuwe werkwijze.
- Professionals kennen hun taken, en de begrenzing daarvan.
- Quickscan indicatoren monitoren om vervolgens (financiële) doelstellingen uit af te kunnen leiden
 - Aantal WMO voorzieningen in beeld
 - Aantal AWBZ voorzieningen in beeld
 - Aantal inwoners met een uitkering in beeld

Zie voor specificaties van resultaten & indicatoren de Effectenkaart in de bijlage.

5. Effectmeting & Evaluatie

Hoe gaan we de effecten nu meten? Er zullen methodieken worden ingezet die zich goed laten evalueren. Voorbeeld hiervan is de bij de gemeente beproefde Participatieladder. Ook de Zelfredzaamheidmatrix (GGD Amsterdam) is een uitgelezen instrument om resultaten efficiënt te kunnen monitoren. Daarnaast betreft het hier een samenwerkingstaak; kernpartners wisselen informatie uit om resultaten te meten. Uitwerking van procedures en formulieren worden in het eerder genoemde spoorboekje opgenomen.

Inwoners

Casestudy: 10 deelnemers op aanpak, kosten & proces

Participatieladder bij aanvang & einde traject

Bijhouden afhandeling bewonersvragen:

- zelf verder
- vrijwilligersdienst
- professionele dienst
- hulpverlening

Zelfredzaamheidmatrix
(zowel voor intake op als evaluatie)

Afhankelijk van de geïnventariseerde thematiek op 1 domeinen onderliggende instrumenten als b.v.:

- Samen Oud Triage instrument
- Talentinventarisatie
- Netwerkinventarisatie

Organisaties & Professionals

Casestudy: 10 deelnemers op aanpak, kosten & proces

Instrument Zelfanalyse WNS MOgroep / VNG
(in ontwikkeling)

Schriftelijke evaluatie na inzet ST op:

- werkwijze
- bereikbaarheid
- benadering

Bijhouden afhandeling bewonersvragen:

- zelf verder
- vrijwilligersdienst
- professionele dienst
- hulpverlening

Registratiesysteem ingedeeld op:

- Zelforganisatie
- Diensten
- Hulpverlening

En thema's:

- Jeugd
- Participatie
- WWZ

Quickscan CMO

- Aantal WMO voorzieningen in beeld
- Aantal AWBZ voorzieningen in beeld
- Aantal inwoners met een uitkering in beeld

6. Beren op de weg?

Gewoon Doen! is een ontwikkeltraject waarbij de deelnemende kernpartners zich hebben verbonden aan de gezamenlijk geformuleerde doelstellingen en uitgangspunten.

Het vraagt van ons dat we ook daadwerkelijk staan voor een nieuwe aanpak. Dat we Gewoon Doen! wat we zeggen.

Dit plan van aanpak is geen blauwdruk waarin alle afspraken al vooraf vast liggen maar meer een globaal stappenplan. Het einddoel is helder, de weg er naar toe nog zeker niet. Onderweg kan de route, afhankelijk van de ervaringen in het Gewoon Doen! netwerk, nog gewijzigd worden. Het ontwikkelen van deze nieuwe werkwijze is een complex geheel dat zich afspeelt in het dorp Musselkanaal met zijn inwoners en in alle lagen van de deelnemende organisaties. Van belang is dat alle deelnemers zich steeds weer afvragen 'Draagt wat we doen bij aan het behalen van onze doel?'

Dat vraagt van ons allen een open blik naar bewoners, professionals, organisaties en bovenal naar onszelf.

7. Begroting

De training Social Work Light á €20.000,- wordt door de kernpartners, naar rato van deelname, gefinancierd. Kernpartners, de gemeente als uitvoerder, Zorggroep Meander, wooncorporatie Lefier, Politie Stadskanaal en Stichting Welstad leveren daarnaast mensen & middelen aan het Sociaal Team, die zij uit hun eigen reguliere budgetten voor dit project vrijmaken. Ook investeren zij in de ontwikkeling van de werkwijze door deelname aan de management- en stuurgroep. Deze cofinanciering is niet in dit overzicht meegenomen.

Wat	Aantal	Duur	Uren	Wie	Tarief	Middelen	Totaal
Vorbereidingsfase							
Vorbereiden presentatie bestuurlijk overleg			8	Projectleider	€ 85,00		€ 680,00
Schrijven eerste projectvoorstel			16	Projectleider	€ 85,00		€ 1.360,00
Vorbereidende gesprekken partners			32	Projectleider	€ 85,00		€ 2.720,00
Ontwerp- & uitvoeringsfase							
Bestuurlijk overleg (inclusief vorbereiden)	8	4	32	Projectleider	€ 85,00		€ 2.720,00
4 in 2012 / 4 in 2013 Managementgroep bijeenkomsten	13	3	39	Projectleider	€ 85,00		€ 3.315,00
Vorbereiden, voorzitten & uitwerken	13	3	39	Ondersteuner	€ 65,00		€ 2.535,00
2012 1 x per maand							
2013 1 x per 2 maand							
Bijeenkomsten ketenpartners (2e schil)	4	3	12	Projectleider	€ 85,00		€ 1.020,00
Vorbereiden, voorzitten & uitwerken	4	3	12	Ondersteuner	€ 65,00		€ 780,00
2 in 2012 / 2 in 2013 Uitvoeringsgroep bijeenkomsten	40	3	120	Projectleider	€ 85,00		€ 10.200,00
Vorbereiden, voorzitten & uitwerken	40	3	120	Ondersteuner	€ 65,00		€ 7.800,00
elke 2 weken (16 in 2012, 24 in 2013)						€	
Co-creaties bewoners	3	4	12	Projectleider	€ 85,00	1.500,00	€ 2.520,00
Vorbereiden & uitwerken	3	4	12	Ondersteuner	€ 65,00		€ 780,00
1 in 2012, 2 in 2013							
Uitwerking communicatieplan			16	Ondersteuner	€ 65,00		€ 1.040,00
PR acties	4	4	16	Ondersteuner	€ 65,00	2.500,00	€ 3.540,00
Nieuwsbrieven	18	4	72	Ondersteuner	€ 65,00	2.500,00	€ 7.180,00
Schrijven vervolg/deelprojectplannen	4	8	32	Projectleider	€ 85,00		€ 2.720,00
Schrijven rapportages	18	2	36	Projectleider	€ 85,00		€ 3.060,00
Presentaties	8	2	16	Projectleider	€ 85,00	1.000,00	€ 2.360,00
Uitwerking postcode quickscan		120		CMO inzet	€ -		€ -
Onvoorziene inzet in uren			20	Projectleider	€ 85,00		€ 1.700,00
Onvoorziene inzet in uren			20	Ondersteuner	€ 65,00		€ 1.300,00
Onvoorziene materiële inzet						€ 1.830,00	€ 1.830,00
Nazorg / Borging 2014	26	4	104	Projectleider	€ 85,00		€ 8.840,00
		uren	786		Middelen	7.500,00	Totaal € 70.000,00

Effectenkaart Gewoon Doen! Meedoen in Musselkanaal versie 02.10.12

	Wie ondervindt effecten? Stakeholders	Wat willen we bereiken? Doelstelling	Hoe en met welke bakens worden de effecten bereikt? Benodigde activiteit	Wat is het tastbare resultaat? Resultaat / Indicator	Hoe wordt gemeten? Meetmethode
Inwoners Musselkanaal	Inwoners van Musselkanaal algemeen zelf doen dienstverlening hulpverlening	Inwoners van Musselkanaal hebben regie op hun eigen leven. Inwoners van Musselkanaal nemen zelf verantwoordelijkheid voor hun welzijn & gezondheid. Inwoners nemen initiatief bij vragen over gezondheid en welzijn en regelen waar mogelijk zelf of met behulp van hun netwerk wat daarbij nodig is	Er op af Eigen kracht Versterken bewustzijn nut & noodzaak eigen regie nemen. Er op af Vraag achter de vraag Integrale samenwerking Het realiseren van een ST dat laagdrempelig werkt en goed bereikbaar is. Formeel & Informeel Collectief & Individueel Versterken collectieve voorzieningen en dienstverlening. Er op af Vraag achter de vraag Integrale samenwerking Hulpverlening is snel en op maat inzetbaar. Mensen voelen zich gesteund en op tijd geholpen door het ST.	Er zijn meer op de vraag toegesneden collectieve voorzieningen; 60% van de bezoekers VIA is daarmee geholpen. Er zijn minder hulpverleners per gezin actief; Inzet ST met uitgangspunt 1 gezin 1 plan. 60% van de inwoners die met het ST in contact zijn gekomen beoordelen de inzet van het ST positief (werkwijze, bereikbaarheid & benadering) .	Zelfredzaamheidsmatrix als basis voor inventarisatie en metingen Onderliggende methodieken afhankelijk van problematiek (11 domeinen) • Samen Oud Triage instrument Schriftelijke evaluatie na inzet ST op • werkwijze • bereikbaarheid • benadering Casestudy 10 deelnemers (aanpak, kosten, proces)
	Buurt & buurtvertegenwoordiging Organisaties & verenigingen in de wijk zelforganisatie	Inwoners van Musselkanaal leveren naar vermogen een bijdrage aan de eigen leefomgeving. Inwoners maken gebruik van eigen kracht en talenten.	Formeel & Informeel Opzetten talentenbank. Werven vrijwilligers Eigen kracht / wederkerigheid Bespreekbaar maken en inventarisatie door ST	Er zijn meer mensen aan de slag in de eigen leefomgeving (werk, mantelzorg of vrijwilligerswerk) 10% van de inwoners die een traject met het ST volgen, stijgt een trede op de participatieladder (moet nog met manager W&I besproken worden)	Participatieladder (verfijnde versie) bij aanvang & einde traject

Bakens WNS

Gericht op de vraag achter de vraag - Direct er op af - Eigen kracht - Integrale samenwerking - Formeel en informeel - Collectief versus individueel - Ruimte voor de professional - Resultaatgericht

	Wie ondervindt effecten? Stakeholders	Wat willen we bereiken? Doelstelling	Hoe worden de effecten bereikt? Benodigde activiteit	Wat is het tastbare resultaat? Resultaat / Indicator	Hoe wordt gemeten? Meetmethode
Organisaties & professionals	Alle samenwerkende kernpartners	De samenwerkende kernpartners zijn Partner in Gewoon Doen!	Integrale samenwerking De deelnemende kernpartners brengen, parallel lopend met de ontwikkeling van het ST, hun interne organisatie in gereedheid voor dit veranderingsproces met een interne Veranderagenda/Communicatieplan Ruimte voor de professional Medewerkers leren de nieuwe werkwijze kennen en benutten hun verantwoordelijkheid Ontschotting en ontregelen Casussen worden waar nodig opgeschaald.	Medewerkers ondersteunen actief de nieuwe werkwijze. Professionals kennen hun taken, en de begrenzing daarvan. Er is duidelijkheid over bevoegdheden en regelruimte voor het ST. Het ST geniet het vertrouwen van de buurt en de samenwerkende partners.	Instrument Zelfanalyse WNS MOgroep / VNG Schriftelijke evaluatie na inzet ST op • werkwijze • bereikbaarheid • benadering
	Gemeente	Verminderde inzet van individuele voorzieningen, diensten & hulpverlening Minder kosten aan individuele WMO voorzieningen Verminderde inzet specialistische hulp	Resultaatgericht De dienst- en hulpverlening effectief en efficiënt organiseren Integrale samenwerking Goed samenwerkende kern- en ketenpartners in het ST en de 2^e schil. Er op af 1 gezin, 1 plan methodiek Resultaatgericht Het ST ondersteunt inwoners bij het zelf regie nemen, en zet waar nodig diensten en hulpverlening in	Aantal preventieve activiteiten • zelf verder • vrijwilligersdienst • professionele dienst • hulpverlening Quickscan indicatoren • Aantal WMO voorzieningen in beeld • Aantal AWBZ voorzieningen in beeld • Aantal inwoners met een uitkering in beeld	Aantal Preventieve activiteiten Quickscan CMO Casestudy 10 deelnemers (aanpak, kosten, proces) Kostenplaatje op basis van schatting nav aantallen

Bakens WNS

Gericht op de vraag achter de vraag - Direct er op af - Eigen kracht - Integrale samenwerking - Formeel en informeel - Collectief versus individueel - Ruimte voor de professional - Resultaatgericht

What's in it for me kernpartners	Lefier	ST voert visie Lefier uit; inwoners kansen en prikkels bieden om mee te doen in de samenleving en de regie te voeren over eigen leven; een bijdrage leveren aan ontwikkelen van leef- en woonklimaat en woonomgeving, die bewoners perspectieven biedt; investeren in samenwerkingsverbanden en methodieken om inhoud te geven aan brede visie op volkshuisvesting; bijzondere aandacht geven aan kwetsbare groepen in de samenleving.	Door proactiviteit (erop af!) meer preventief werken dan curatief (geldt zowel voor inwoners als voor de organisaties).	Betrokkenheid bij directe woonomgeving en zelfoplossend vermogen is toegenomen (concreet/meetbaar maken; gebruik maken van Quick scan, participatieladder) Organisaties & professionals vermindering huurachterstanden; werken aan oplossing van structurele financiële problematiek in de wijk ? (gewenste/te benoemen resultaat = afhankelijk van analyse gegevens Lefier; moet nog aangevuld worden) Afname woonoverlast/woonproblematiek? (gewenste/te benoemen resultaat = afhankelijk van analyse gegevens Lefier; moet nog aangevuld worden) Effectieve en efficiënte samenwerking met partners; samenwerking levert daadwerkelijk meer op.	
	Politie				
	Meander				
	Welstad	ST voert de Missie van Welstad uit; ondersteunen van inwoners bij het krijgen, hebben en houden van regie op eigen leven. Ontwikkeling Vitale wijk met actief participerende inwoners.	Voorbereiding op de komende transities in Jeugdzorg, AWBZ en op gebied van WwnV. Inzet ST & bakens WNS Veranderagenda: • SWL • Leergroepen • Training	Inwoners waar nodig naar tevredenheid ondersteund. Tevreden, gemotiveerde & gezonde medewerkers.	Quickscan CMO Instrument Zelfanalyse WNS Registratiesysteem ingedeeld op: • Zelforganisatie • Diensten • Hulpverlening En thema's: • Jeugd • Participatie • WWZ

Bakens WNS

Gericht op de vraag achter de vraag - Direct er op af - Eigen kracht - Integrale samenwerking - Formeel en informeel - Collectief versus individueel - Ruimte voor de professional - Resultaatgericht

Kansenkaart Gewoon Doen! Meedoen in Musselkanaal

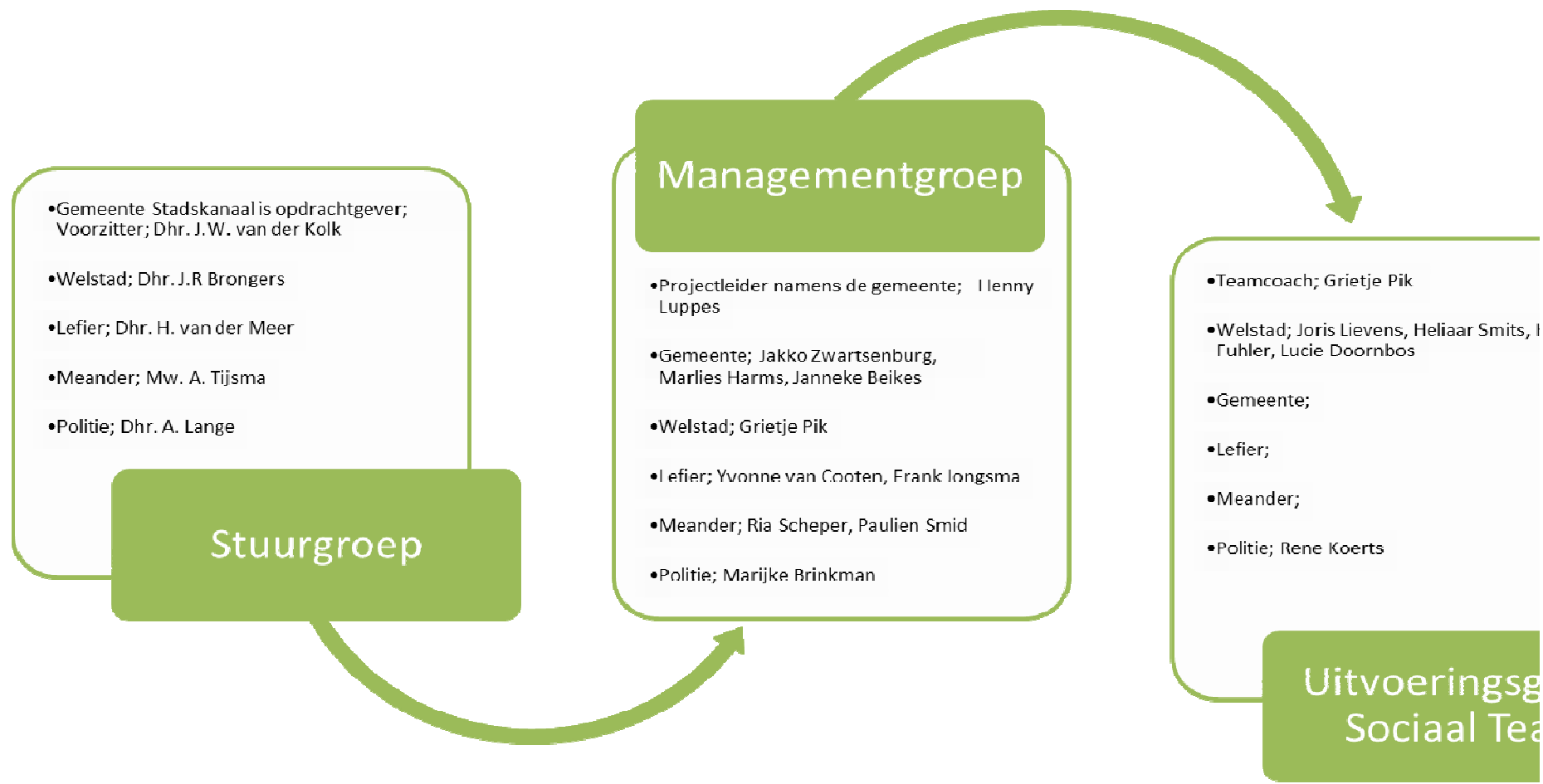
WWZ	Zelforganisatie	Diensten	Hulpverlening
	KBO Stadskanaal PCOB afd. Musselkanaal/Mussel OSOS Musselkanaal Op Wielen Buurt vereniging Bruintje Beer Stichting de Snikkeweek Muziekvereniging AMICITIA Vogelvereniging Musselkanaal Postduivenvereniging The Skymasters Stichting SKV (streetparade/taptoe) Toneelvereniging 't centrum Musselkanaal Jabes Baptisten Gemeente Musselkanaal Rooms Katholieke Kerk (h. antonius van Padua) Hervormde Gemeente Musselkanaal Protestantse Kerk de Drieklank Bijbelgelovigen	SCC De Kameleon Welstad Sociaal Cultureel Werk Welstad Buurtwerk Welstad Coördinator Steunsteet Welstad Inloophuis de Nardusbloem Gemeente Stadskanaal Openbare bibliotheek Musselkanaal Wijkagenten Wijkverpleegkundigen Meander	Buurtzorg Musselkanaal huisarts van Duin huisarts Meijer huisarts Dokter huisarts Prak Fysiotherapie Musselkanaal Tandartsenpraktijk de Monden Tandartsenpraktijk Kort Zorgboerderij De Prinshoeve (DV ouderen) Zorggroep Meander verpleeghuis De Heggerank Zorggroep Meander woonzorgcentrum de A-Horst Woonzorg BCM baptistenverz. tehuis de Beukenhof Buurt maatschappelijk werk Welstad Algemeen maatschappelijk werk Welstad Coördinator Ouderenwerk Welstad Coördinator Mantelzorg Welstad Hulpverlening AZC Welstad Linis Welnis NOVO De Zijlen
Participatie	Dorpsbelangen Musselkanaal werkgroepen LOWE / VVO / SJenS Huurlersvereniging De Koepel ReumActief		
Sport	Gymnastiekvereniging Musselkanaal Team Rolfes V.V. Musselkanaal Zwemvereniging NOVA IJsbaan Musselkanaal Tennisvereniging MTC musselkanaal Volleybalvereniging Musselkanaal MSK-basketball Tafeltennisver. Musselkanaal TTVMSK Paardensportvereniging van 't knoal Sports in Motion		
Jeugd	Coördinator Brede School Welstad Kinderwerk / Combinatiefunctionarissen Breed Jongerenwerk Welstad KO 't Speelhokje" (KDV/BSO/TSO/VSO) Welstad PSZ Drie Turven Hoog OBS de Musselhorst afd. AT OBS de Musselhorst CBS de Verbindingsweg KBS St. Antonius CBS de Lindendorgh Noorderpoortcollege VWO/HAVO/VMBO		Jeugdhulpverlening Welstad GJGV ingang Welstad Jonx FACT Linis

Gewoon Doen! Meedoen in Musselkanaal

Spoorboekje

versie augustus 2012

Organogram

Smits, Hans

gsgroep
Team

Gronings dorp zet vraagtekens
bij de verzorgingsstaat

‘Elkaar vasthouden’ in Musselkanaal

De oplossing voor een probleem ligt letterlijk om de hoek. Dat is, kort gezegd, de filosofie van het welzijnsbeleid Nieuwe Stijl zoals dat nu vorm krijgt in Musselkanaal. Wijk, buurt of dorp is het eerstelijns-niveau waar een aanpak van sociale problematiek het meeste effect sorteert. De wethouder en de zorgprofessional zijn enthousiast. ‘We willen de krachten in de samenleving gebruiken.’

Dit voorjaar was Musselkanaal even landelijk nieuws. Wie een scootmobiel wilde, of een andere Wmo-dienst, zou daarvoor moeten werken, iets nuttigs doen in de buurt. In de pers werd wethouder Jan-Willem van de Kolk geciteerd: ‘Het is niet meer een kwestie van alleen ontvangen, maar van geven en nemen’, schreef het Dagblad van het Noorden. Stadskanaal, waartoe Musselkanaal behoort, werd afgeschilderd als hardvochtig, als exponent van de koude wind die volgens sommigen door het eens sociale Nederland waait. De werkelijkheid is, als altijd, minder zwart-wit. Ja, zorgverleners moeten stoppen met pampieren, vindt de PvdA-wethouder. In plaats daarvan moeten zij inwoners helpen meer verantwoordelijkheid te nemen. En natuurlijk is het niet zo dat iemand pas hulp in de huishouding krijgt,

of een rollator, als hij of zij dat eerst ‘verdiend’ heeft. ‘We dwingen niemand, maar doen wel een beroep op mensen.’ Musselkanaal is het kleine broertje van het ruim acht kilometer verderop gelegen Stadskanaal. Beide kernen hebben zich ooit kunnen ontwikkelen dankzij de eind achttiende eeuw gegraven vaargeul die de ontginning van het hoogveen moest stimuleren. Stadskanaal is geen rijke gemeente, de werkloosheid is er hoger dan het Groningse gemiddelde, maar binnen de gemeente ontwikkelt de kern Stadskanaal zich beter dan de kern Musselkanaal. In Stadskanaal concentreren zich de voorzieningen, de winkels. Musselkanaal daarentegen staat vaker op de verkeerde lijstjes met typische achterstandskenners als onevenwichtige woningvoorraad, hoge werkloosheid, lage inkomens. Het is, kort-

om, een kern die bijzondere aandacht van de gemeente behoeft.

Proeftuin

Jan-Willem van de Kolk is al sinds 1998 wethouder. Geen sociaaldemocraat die volhardt in oude, geharnaste standpunten, maar een bestuurder die niet bang is om zijn visie te verrijken met nieuwe inzichten. En dus wil hij af van de cultuur dat mensen van de wieg tot het graf worden begeleid. Daarvoor is in Stadskanaal een team bedacht, Welzijn Nieuwe Stijl, waarvoor Musselkanaal de proeftuin is. Welzijn Nieuwe Stijl wil nieuwe verantwoordelijkheden en methodieken introduceren in het welzijnswerk, met als doel de Wet maatschappelijke ondersteuning beter te laten aansluiten bij wat mensen werkelijk nodig hebben om deel te kunnen nemen

aan de samenleving. Waarbij niet het aanbod van de welzijnswerkers centraal staat, maar de vragen en de eigen mogelijkheden van de mensen zelf. We spreken de wethouder in sociaal-cultureel centrum De Kameleon in het centrum van Musselkanaal. Het gebouw heeft al meer dan dertig jaar een spilfunctie en daar draagt het ook de littekens van. Het is verouderd, vervelend en heeft een typische jarenzeventigarchitectuur. Aan tafel zit ook Johan Brongers, directeur van welzijnsorganisatie Welstad en een van de belangrijke partners van de gemeente. Ook Brongers deelt de opvatting dat inwoners mogen worden aangesproken op hun bijdrage aan de eigen woonomgeving. ‘Ook de mensen met een uitkering, zij kunnen veel meer betekenen voor de buurt.’

Musselkanaal is niet voor niets gekozen als pilotkern. Hier zijn al goede ervaringen opgedaan met een dorpsvisietraject waaraan veel maatschappelijke partners en bewonersorganisaties hebben meegedaan. In het kader van Welzijn Nieuwe Stijl zijn er inmiddels diverse bijeenkomsten geweest. Een van de opvallende uitkomsten, die toevallig naadloos aansluit bij de visie van wethouder Van de Kolk: wat de inwoners van Musselkanaal op het gebied van welzijn willen en belangrijk vinden, kunnen en willen ze ook zelf regelen. Ondersteuning is alleen nodig in bijzonder situaties en voor kwetsbare groepen. ‘Dat geeft al aan dat de basis voor nieuw beleid aanwezig is’, zegt Van de Kolk. ‘Er zijn krachten in de samenleving aanwezig, die willen we gebruiken.’ Elkaar vasthouden, noemt hij het ook wel.

Sociale teams

Waarbij hij de drie grote decentralisaties (jeugdzorg, werken naar vermogen, AWBZ) als een vehikel ziet om de cultuuromslag tot stand te brengen. ‘We werken met sociale teams. Daarin zitten professionals van het welzijnswerk, zorgorganisaties, politie en wooncorporaties. De kunst is die zo te organiseren, dat zij meer in de eerste lijn kunnen afhandelen. Mensen hoeven niet voor alles te worden doorverwezen naar een organisatie die letterlijk op afstand staat. De rol van de buurt moet worden versterkt, daar moeten oplossingen worden gezocht. De sociale teams krijgen wat mij betreft ook verantwoordelijkheden en bevoegdheden om meer in de eerste lijn af te han-

len. Zoals een huisarts ook veel klachten zelf kan behandelen, die hoeft ook niet direct door te verwijzen naar de specialist in een ziekenhuis. En dan hoeven die sociale teams echt niet in detail te verantwoorden waar ze mee bezig zijn, dat wil ik als wethouder niet weten. Ik hoor het wel als er problemen zijn, dan is het vroeg genoeg. De mensen die in de wijk werken, moet je vertrouwen.’

Johan Brongers: ‘Nu worden mensen heel snel geïndiceerd, maar de vraag: wat is het echte probleem en hoe kan de persoon zelf of de omgeving in de oplossing daarvan voorzien, wordt niet gesteld. Er is een paradigmashift nodig, we moeten anders gaan denken over de samenleving.’ Een hulpvraag is ook niet altijd duidelijk, zegt Van de Kolk. Hij wordt bijgevalen door buurtwerker Joris Lievens, toevallig ook aanwezig in De Kameleon. ‘Ik zoek de mensen nu thuis op. Daar praat ik met ze, over van alles en nog wat, en in de loop van zo’n gesprek komen veel zaken boven-drijven waar je vroeger niet achter zou zijn gekomen. Toen zag je mensen pas als er al een probleem was, als iemand in aanraking was geweest met justitie bijvoorbeeld. Door de buurtbewoners actief op te zoeken vang je eerder signalen op dat er iets mis kan gaan en dan ben je nog op tijd om er iets aan te doen. Zo voorkom je ook dat iemand in een zorgcircuit terecht komt waar je weer moeilijk uit komt.’

Of, basaler: ‘Ik ging bij een oudere man op de koffie die een computercursus wilde. Maar wat bleek na even praten? Die man wilde helemaal geen cursus, hij was eenzaam, hij wilde met iemand kunnen praten. Nou, zo’n man heeft niks aan een computercursus.’

Wanneer een kind met jeugdzorg te maken krijgt, heeft een gezin te maken met twintig, soms dertig hulpverleners. ‘Is dat de verzorgingsstaat die wij hebben gewild?’ zegt Brongers. ‘Er is in de loop der jaren enorm gespecialiseerd en hoe meer deskundigheid je kreeg, hoe meer zorg er werd aangeboden. Maar is dat effectief? Je moet vooral aanbieden wat mensen nodig hebben.’

De decentralisatieoperaties zijn een zegen voor gemeenten, zegt Van de Kolk. ‘Ze dwingen ons anders te gaan denken, zeker ook door de bezuinigingen. Gemeenten worden creatief en gaan oplossingen zoeken in de structuren die er al zijn en die bevinden zich vooral in de buurten en wijken.’

DEELNEMERSOVERZICHT GEWOON DOEN!

* Projectleider: Henny Luppès

BESTUURSGROEP

Organisatie	Naam	tel.nr.	mobiel	mail adres
Gemeente Stadskanaal	Jan Willem van de Kolk	(0599) 631 361	(06) 5314 9641	j.vandekolk@stadskanaal.nl
Gemeente Stadskanaal	Gert-Jan van de Zanden	(0599) 631629	(06) 5573 7842	g.vanderzanden@stadskanaal.nl
Lefier	Henk van der Meer	(0598) 323 525	(06) 5530 7411	h.vandermeer@lefier.nl
Politie	Anko Lange	(0900) 88 44	(06) 5255 4258	anko.lange@groningen.politie.nl
Welstad	Johan Brongers	(0599) 635 999	(06) 2260 6357	j.brongers@tintenwelzijnsgroep.nl
Zorggroep Meander	Anita Tijsma	(0598) 686 885	(06) 3036 2848	a.tijsma@zgmeander.nl

MANAGERSGROEP

Organisatie	Naam	tel.nr.	tel.nr.	mail adres
Gemeente Stadskanaal	Jakko Zwartsenburg	(0599) 631 508	(06) 2519 9267	J.Zwartsenburg@stadskanaal.nl
Gemeente Stadskanaal	Marlies Harms	(0599) 631 361	(06) 4813 8089	M.Harms@stadskanaal.nl
Gemeente Stadskanaal	Janneke Beikes	(0599) 631572	(06) 48132736	j.beikes@stadskanaal.nl
Lefier	Frank Jongsma	(0598) 323 525	(06) 4165 3495	f.jongsma@lefier.nl
Lefier	Yvonne van Cooten	(0598) 323 525	(06) 4165 3490	y.vanooten@lefier.nl
Politie	Marijke Brinkman	(0900) 88 44	(06) 5252 8415	marijke.brinkman@groningen.politie.nl
Politie	Johannes Koeman	(0900) 88 44	(06) 5255 2526	johannes.koeman@groningen.politie.nl
Welstad	Henny Luppès *	(0599) 635 927	(06) 1595 7524	hluppès@welstad.nl
Welstad	** Betty de Groot	(0599) 635 999	(06) 1358 1782	b.de.groot@tintenwelzijnsgroep.nl
Welstad	** Letty Stegeman	(0591) 680 861	(06) 5330 9603	l.stegeman@tintenwelzijnsgroep.nl
Welstad	Monique Hofman	(0599) 635 999	(06) 5476 2732	m.hofman@welstad.nl
Welstad	Grietje Pik	(0599) 635 999	(06) 1583 5023	gpik@welstad.nl
Zorggroep Meander	Ria Scheper	(0598) 686 868	(06) 2294 5141	r.scheper@zgmeander.nl

** projectondersteuning

UITVOERINGSBEGROEP

Organisatie	Naam	tel.nr.	tel.nr.	mail adres
Gemeente Stadskanaal	Trientje de Graaf ST & SWL			t.degraaf@stadskanaal.nl
Gemeente Stadskanaal	Francita Kempers ST & SWL			f.kempers-voogt@stadskanaal.nl
Gemeente Stadskanaal	medewerker W&I SWL???			
Lefier	Jan Abbing ST & SWL			j.abbings@lefier.nl
Lefier	Gerda Schuurman SWL			g.schuurman@lefier.nl
Politie	Renee Koerts ST			renee.koerts@groningen.politie.nl
Welstad	Lucie Doornbos ST & SWL			l.doornbos@welstad.nl
Welstad	Hans Fuhler ST & SWL		(06) 1833 8916	h.fuhler@welstad.nl
Welstad	Joris Lievens ST & SWL	(0599) 635 999	(06) 1104 5654	jlievens@welstad.nl
Welstad	Heliaar Smits ST & SWL	(0599) 635 999	(06) 1595 7538	hsmits@compaenveendam.nl
Welstad	Rita Harmanni SWL	(0599) 635 999		rharmanni@welstad.nl
Welstad	Jolien van de Belt	(0599) 635 999		jvdbelt@welstad.nl
Zorggroep Meander	Patricia Wind ST & SWL			p.wind@zgmeander.nl
Zorggroep Meander	Wander Prins ST & SWL			w.prins@zgmeander.nl
Zorggroep Meander	Anita Plaatje ST & SWL			a.plaatje@zgmeander.nl